

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 1/12
Люксембург, 17 януари 2012 г.

Решение по дело C-347/10
A. Salemink/Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut
werknemersverzekeringen

**Работниците, наети на платформи за добив на газ, разположени в морето, в
континенталния шелф, прилежащ към държава членка, по принцип са
подчинени на правото на Съюза**

*Всъщност положеният труд на сондажни платформи, при извършването на дейности по
проучване и/или експлоатация на природни ресурси, трябва да се счита, за прилагането
на правото на Съюза, за положен на територията на тази държава*

Нидерландският гражданин г-н Salemink работи от 1996 г. като фелдшер и рентгенолог на платформа за добив на газ на дружеството Nederlandse Aardolie Maatschappij. Платформата е разположена извън нидерландските териториални води, в прилежащия към Нидерландия континентален шелф, на разстояние около 80 km от нидерландския бряг.

Макар че пребивава в Нидерландия, на 10 септември 2004 г. г-н Salemink премества пребиваването си в Испания. Преди отпътуването си за Испания г-н Salemink е задължително осигурен съгласно нидерландското законодателство в областта на социалното осигуряване, по силата на което лице, което извършва работа извън Нидерландия, не се счита за работник, освен ако пребивава в Нидерландия и неговият работодател пребивава или е установен в Нидерландия. Поради преместването си в Испания г-н Salemink повече не отговаря на посоченото условие за пребиваване и затова е изключен от задължителното осигуряване, по-специално от осигуряването за неработоспособност.

След като на 24 октомври 2006 г. г-н Salemink съобщава, че е болен, на 11 септември 2007 г. той иска да му бъде отпуснато обезщетение за неработоспособност съгласно нидерландския Закон относно работа и възнаграждение според трудовата дееспособност, считано от 24 октомври 2008 г.

Неговото искане е отхвърлено от Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Институт за социално осигуряване на работниците и служителите), тъй след преместването си в Испания г-н Salemink не е бил задължително осигурен (считано от 10 септември 2004 г.) и няма право да получи обезщетение за неработоспособност.

При тези обстоятелства Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд на Амстердам, Нидерландия) иска от Съда да се произнесе дали правото на Съюза допуска работник, предоставящ работна сила на недвижимо съоръжение, разположено в континенталния шелф, прилежащ към държава членка, да не е задължително осигурен в тази държава членка по силата на националното законодателство единствено поради факта че не пребивава в тази, а в друга държава членка.

Съдът най-напред разглежда дали правото на Съюза е приложимо за положението на г-н Salemink. В това отношение Съдът напомня, че съгласно международното морско право¹ крайбрежната държава упражнява върху континенталния шелф суверенни права за целите

¹ Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, подписана в Монтего Бей (Ямайка) на 10 декември 1982 г., влязла в сила на 16 ноември 1994 г., ратифицирана от Кралство Нидерландия на 28 юни 1996 г. и одобрена от името на Европейската общност с Решение 98/392/ЕО на Съвета от 23 март 1998 г. (ОВ L 179, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 4, стр. 103).

на неговото проучване и експлоатацията на неговите природни ресурси. Тези права са изключителни в смисъл, че ако крайбрежната държава не извършва проучване на континенталния шелф или не експлоатира неговите природни ресурси, никой друг не може да предприема тези видове дейност без изричното съгласие на крайбрежната държава. Що се отнася до изкуствените острови, съоръженията и конструкциите, разположени върху континенталния шелф, крайбрежната държава има изключителното право да ги изгражда, както и да разрешава и регулира изграждането, експлоатацията и използването им. Следователно крайбрежната държава има изключителна юрисдикция върху тези изкуствени острови, съоръжения и конструкции.

След като континенталният шелф, прилежащ към държава членка, е под неин суверенитет, макар последният да е функционален и ограничен, положеният труд на неподвижни или плаващи съоръжения, разположени в същия континентален шелф, при извършването на дейности по проучване и/или експлоатация на природни ресурси, трябва да се счита, за прилагането на правото на Съюза, за положен на територията на тази държава.

След като установява, че правото на Съюза е приложимо, Съдът разглежда дали то допуска лице в положението на г-н Salemink да бъде изключено от схемата за задължително осигуряване, след като е преместило пребиваването си в Испания.

В това отношение Съдът подчертава, че законодателство на всяка държава членка трябва да определи условията за съществуването на правото или на задължението за включване в определена схема за социално осигуряване или към един или друг клон на тази схема. Макар държавите членки да запазват компетентността си да уреждат условията за включване в техните системи за социална сигурност, при упражняване на тази компетентност те трябва все пак да спазват правото на Съюза. От една страна, тези условия не могат да имат за последица да изключат от приложното поле на национално законодателство лицата, спрямо които същото това законодателство е приложимо по силата на правото на Съюза. От друга страна, националните схеми за включване към задължителното осигуряване трябва да бъдат съвместими с разпоредбите относно свободното движение на работници.

Впрочем правото на Съюза² изрично предвижда, че лице, което е заето на работа на територията на една държава членка, е подчинено на законодателството на тази държава „дори ако пребивава на територията на друга държава членка“. Това право няма да е спазено, ако условието за пребиваване, въведено от законодателството на държавата членка, на чиято територия се извършва работата като заето лице, за да бъде включено лицето в предвидената в него схема за задължително осигуряване, беше противопоставимо на лицата, които работят на територията на тази държава членка, но пребивават в друга държава членка. Що се отнася до тези лица, правото на Съюза има за последица да замести условието за пребиваване с условие, основано на извършването на работата като заето лице на територията на визираната държава членка.

Поради това национално законодателство, което се основава на критерия за пребиваване, за да определи дали работник, предоставящ работна сила на платформа за добив на газ, разположена в прилежащия към държава членка континентален шелф, би могъл да се ползва или не от задължително осигуряване в същата държава, се оказва в противоречие с правото на Съюза.

Освен това трябва да се констатира, че такова национално законодателство поставя чуждестранните работници като г-н Salemink в по-неблагоприятно положение спрямо

² Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, изменен и актуализиран с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 г. (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35, поправка в ОВ L 32, 2008 г., стр. 31), изменен с Регламент (ЕО) № 1606/98 на Съвета от 29 юни 1998 г. (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 76), член 13, параграф 2, буква а).

местните работници по отношение на социалното им осигуряване в Нидерландия и поради това накърнява принципа на свободно движение, гарантиран от правото на Съюза.

Поради това, Съдът отговаря, че правото на Съюза не допуска работник, предоставящ работна сила на неподвижно съоръжение, разположено в континенталния шелф, прилежащ към държава членка, да не е задължително осигурен в тази държава членка по силата на националното социалноосигурително законодателство единствено поради факта че не пребивава в тази, а в друга държава членка.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708